ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA OKULU

SAĞLIKLI YAŞAM VE GÜVENLİK BECERİLERİ 6

(1, 2 VE 3. KADEMELER)

DERS KİTABI

YAZARLAR

Ahmet KARATAŞ
Dilan ARGA
Hikmet Taha ACARTÜRK
Merve KARAARSLAN

DEVLET KİTAPLARI

Kitabın Basıldığı Matbaa Adı

Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları No.: 11189
Ders Kitapları Dizisi No.: 2641

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

EDİTÖR

Beyza Elif ÇİÇEN

DİL UZMANI

Sevil CANPOLAT

GÖRSEL TASARIMCI

Celalettin ŞİŞMAN
Gülümser ŞENTÜRK
Merve ACAR
Serdar TUNCAL
Selcen BAŞER

ÇOKLU ORTAM TASARIMCISI

Burcu Hacer ŞENOL
Arif CEYLAN
Emel ARICAN
Şeyda Pınar ÖZGEN

PROGRAM GELİŞTİRME UZMANI

Enes Malik BİLGİN

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME UZMANI

Dr. Özgül SU ÖZENİR

REHBERLİK UZMANI

Çağla AYDIN

ISBN 978-625-8894-32-5

Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 03.07.2026 tarih ve 163741325 sayılı yazısı ile eğitim aracı olarak kabul edilmiştir. Kurulca bu kitabın kabul edilmiş olması ders kitabından yayınevi ve yazarın/yazarların sorumluluğunu kaldırmaz.

Baskı

Matbaanın Adı ve Ticaret Ünvanı
tel.: (0000) 000 00 00 Sertifika No.: 000000000

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

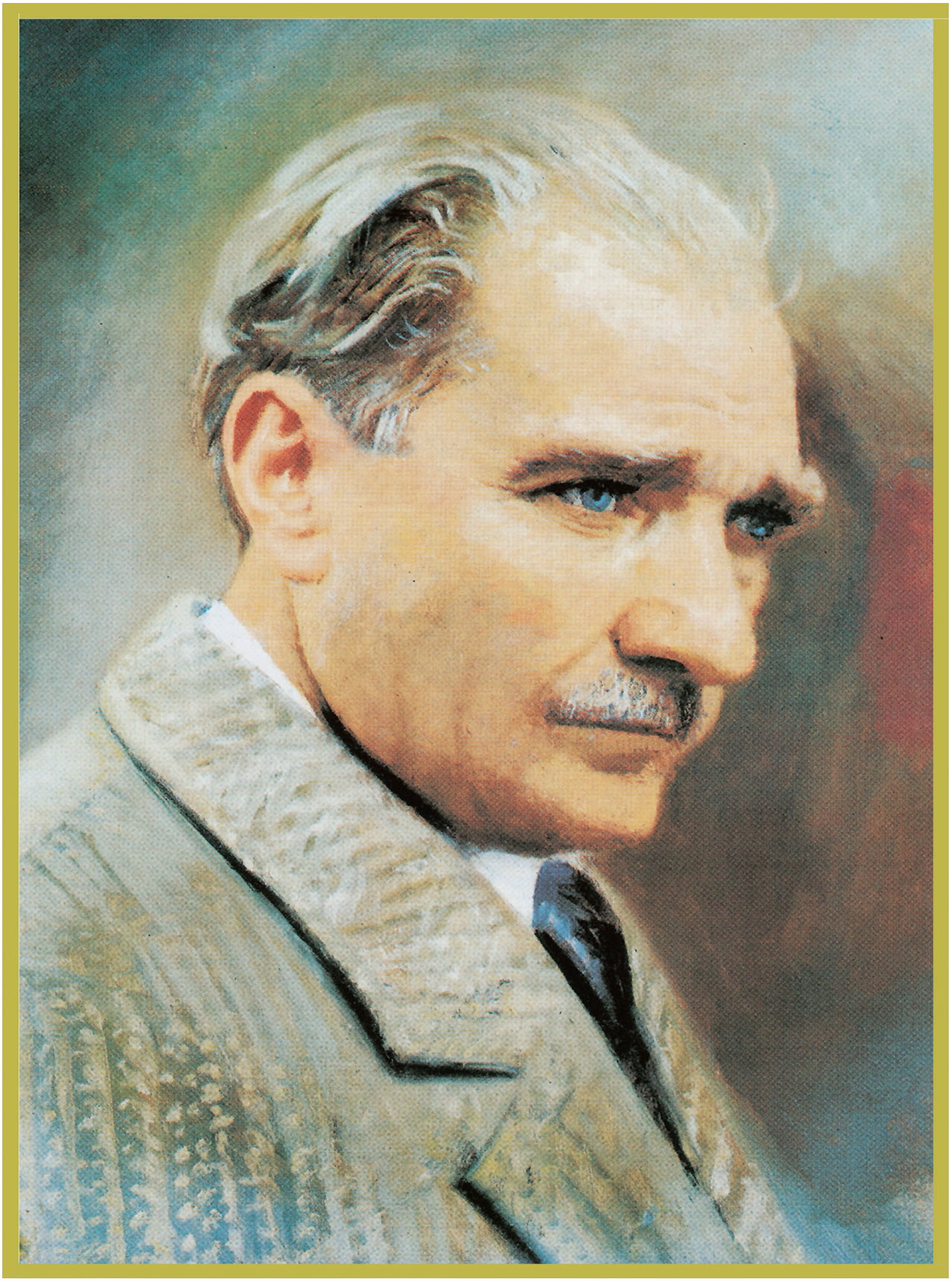
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

Kitabımızı Tanıyalım	8
8. TEMA **KENDİNİ KORUMA**	12
1. Bölüm: Güven Çemberini Tanıyalım	13
2. Bölüm: Uygun Olmayan İsteklere Güvenli Tepki Verelim	45
3. Bölüm: Dijital Ortamdaki Tehlikelerden Korunalım	67
Cevap Anahtarı	105
Görsel ve Genel Ağ Kaynakçası	105
Türkiye'nin Mülki İdare Bölümleri ile Kara ve Deniz Komşuları Haritası	106
Türk Dünyası Haritası	107

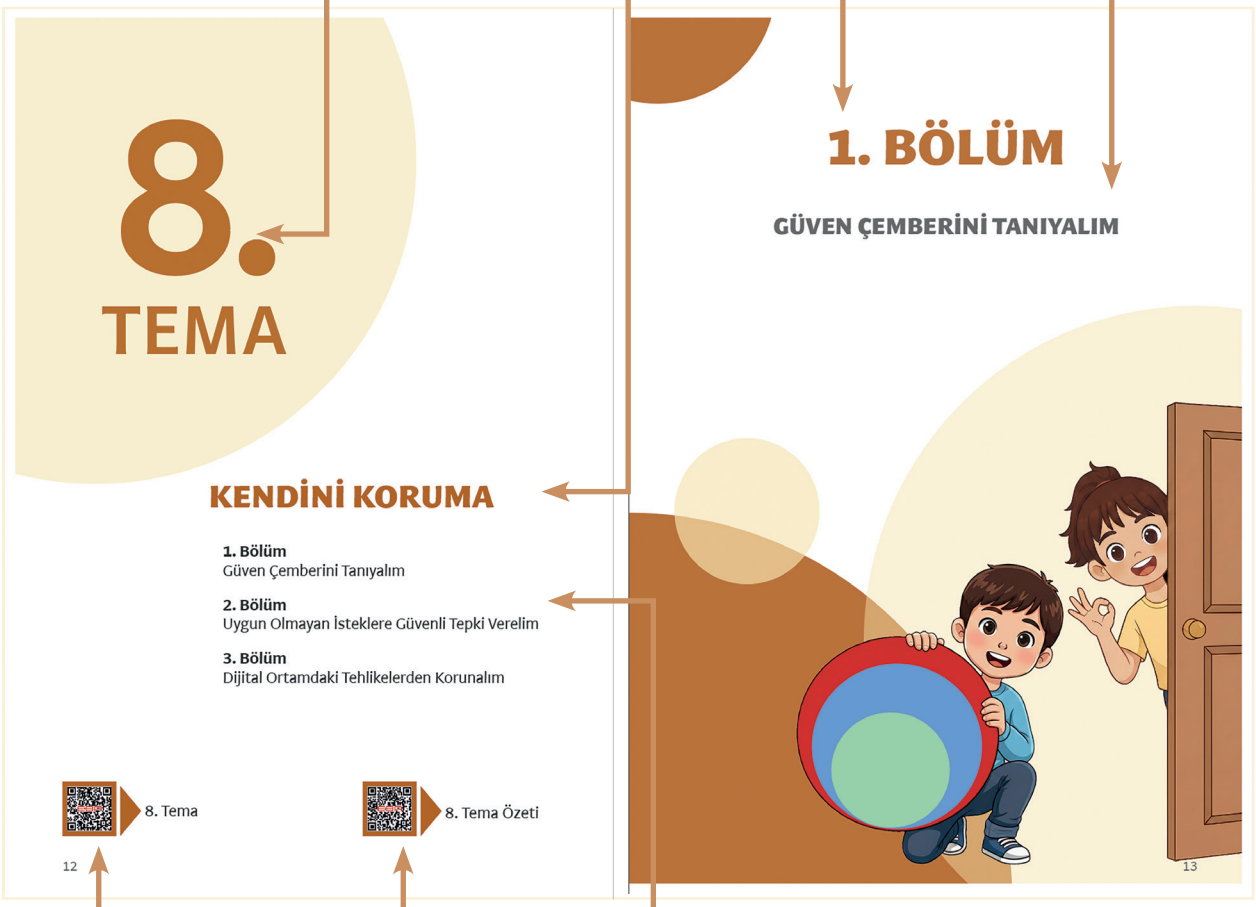
KİTABIMIZI TANIYALIM

Tema Numarası

Tema Adı

Bölüm Numarası

Bölüm Adı

Tema Karekodu

Tema Özeti Karekodu

Bölüm Adları

KİTABIMIZI TANIYALIM

Kitap Adı

Yönerge

Öğrenme Adımı Simgesi

Öğrenme Adımı

Bölüm Adı

SAĞLIKLI YAŞAM VE GÜVENLİK BECERİLERİ

GÜVEN ÇEMBERİNİ TANIMA

HATIRLAYALIM

Aşağıdaki görselleri inceleyelim ve soruları her bir görsel için ayrı ayrı cevaplayalım.

- Burası neresi olabilir?
- Burada kimleri görebiliriz?

14

HAZIRLANALIM

Bilge'yi ve yakınlarını birlikte tanıyalım. Kalpleri boyayalım.

Bilge'nin annesi

Bilge'nin babası

Bilge'nin abisi

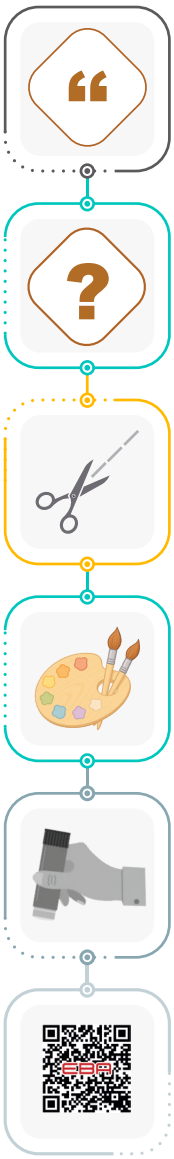
Bilge'nin dedesi

15

Sayfa Numarası

KİTABIMIZI TANIYALIM

KİTAPTA KULLANILAN SİMGELERİMİZ

Hikâye paragraflarını ve motivasyon cümlelerini belirtir.

Üzerine düşüneceğimiz, tartışacağımız ve cevaplayacağımız soruları belirtir.

Kesme işlemi yapacağımız etkinlikleri belirtir.

Boyama ve çizim yapacağımız sanat etkinliklerini belirtir.

Yapıştırma gibi el becerisi gerektiren görevleri belirtir.

Tıklama ya da okutma yoluyla ulaşabileceğimiz dijital içerikleri (video, oyun, ses kaydı) belirtir.

ÖĞRENME ADIMLARIMIZ

HATIRLAYALIM

Daha önce öğrendiklerimizi hatırlayarak yeni öğreneceklerimiz için zihnimizi hazırlarız.

HAZIRLANALIM

Konuyla ilgili günlük yaşamla bağlantı kurarak öğrenmeye hazırlanırız.

ÖĞRENELİM

Konuya ilişkin yeni bilgileri öğrenir ve temel kavramları keşfederiz.

UYGULAYALIM

Öğrendiklerimizi etkinliklerle uygular, bilgimizi pekiştiririz.

DEĞERLENDİRELİM

Öğrendiklerimizi gözden geçirir, neyi, ne kadar öğrendiğimizi fark ederiz.

8. TEMA

KENDİNİ KORUMA

1. Bölüm
Güven Çemberini Tanıyalım

2. Bölüm
Uygun Olmayan İsteklere Güvenli Tepki Verelim

3. Bölüm
Dijital Ortamdaki Tehlikelerden Korunalım

8. Tema

8. Tema Özeti

1. BÖLÜM

GÜVEN ÇEMBERİNİ TANIYALIM

HATIRLAYALIM

Aşağıdaki görselleri inceleyelim ve soruları her bir görsel için ayrı ayrı cevaplayalım.

?

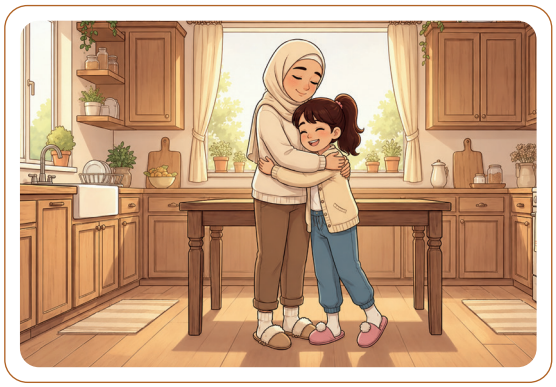
- Burası neresi olabilir?
- Burada kimleri görebiliriz?

HAZIRLANALIM

Bilge'yi ve yakınlarını birlikte tanıyalım. Kalpleri boyayalım.

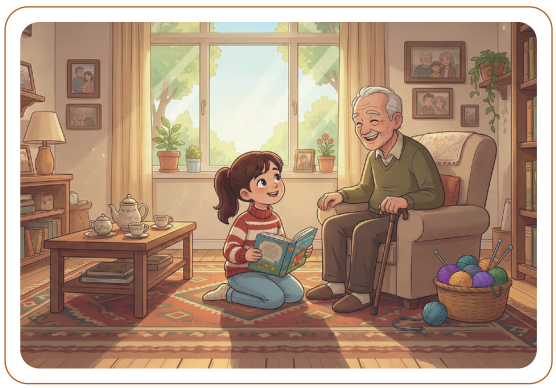
Bilge’nin annesi

Bilge’nin babası

Bilge’nin abisi

Bilge’nin dedesi

HAZIRLANALIM

Bilge'nin tanıdığı diğer kişilere birlikte bakalım. Yıldızları boyayalım.

Bilge ve öğretmeni

Bilge ve sınıf arkadaşı

HAZIRLANALIM

Bilge'nin tanıdığı diğer kişilere birlikte bakalım. Yıldızları boyayalım.

Bilge ve okul temizlik görevlisi

Bilge ve servis şoförü

Bilge ve market görevlisi

ÖĞRENELİM

Çevremizdeki tanıdık kişileri birlikte öğrenelim.

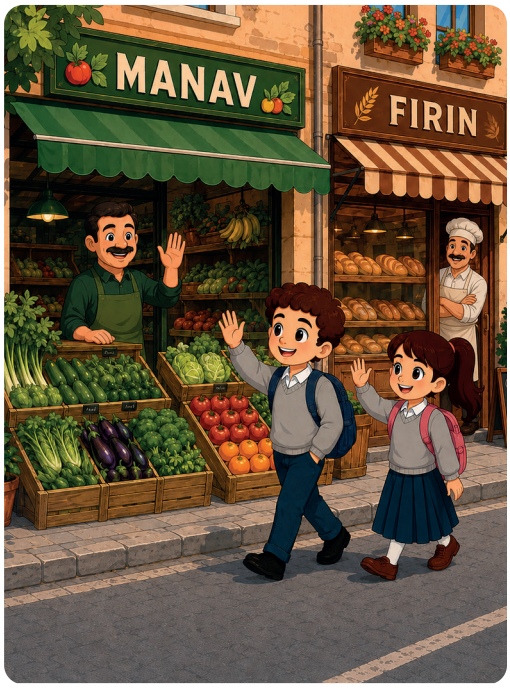
Bu kişiler;

- ailemiz
- akrabalarımız
- okulda gördüğümüz kişiler
- çevremizde gördüğümüz kişilerdir.

ÖĞRENELİM

Çevremizdeki tanıdık kişileri birlikte öğrenelim.

ÖĞRENELİM

Ailemizin kim olduğunu öğrenelim.

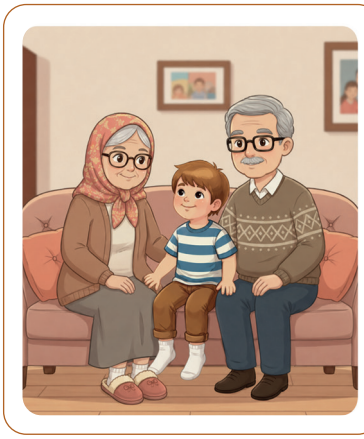

AİLE

- Ailemiz bizi seven ve koruyan kişilerdir.
- Annemiz, babamız, kardeşlerimiz ve bazen büyüklerimiz ailemizi oluşturur.
- Ailemizle zaman geçiririz ve onlardan yeni şeyler öğreniriz.
- Evde birbirimize yardım ederiz.
- Ailemiz, bizim en yakın olduğumuz ve en çok güvendiğimiz insanlardır.

ÖĞRENELİM

Akrabalarımızın kim olduğunu öğrenelim.

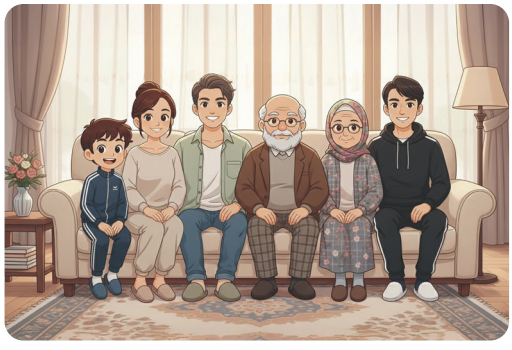
“

Teyzemiz, amcamız, halamız, dayımız ve kuzenlerimiz akrabalarımızdır.

Bayramlarda, özel günlerde veya aile ziyaretlerinde bir araya geliriz.

Akrabalarımızla oyun oynar, sohbet eder ve güzel zaman geçiririz.

Akrabalarımız da bizi sever, bize değer verir ve destek olur.

ÖĞRENELİM

Çevremizde tanıdığımız diğer kişileri öğrenelim.

Okulda öğretmenlerimiz, arkadaşlarımız, temizlik görevlisi, kantin çalışanı ve servis şoförü gibi kişilerle her gün karşılaşırız. Mahallemizde market çalışanları ve komşularımız gibi tanıdık kişiler de vardır. Bu kişilerle konuşur, selamlaşır ve gerektiğinde onlardan yardım alırız. Hepsi günlük hayatımızda bize destek olan ve çevremizi oluşturan kişilerdir.

ÖĞRENELİM

Çevremizde tanıdığımız diğer kişileri öğrenelim.

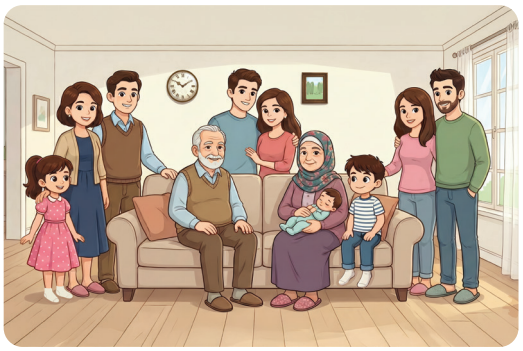

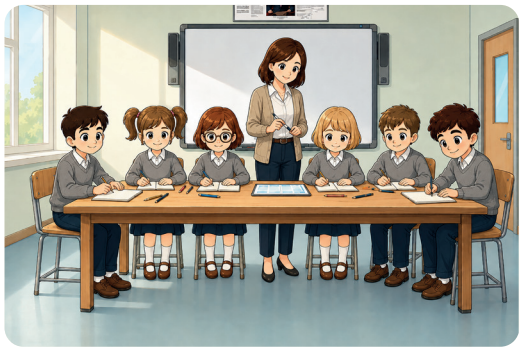

UYGULAYALIM

Aşağıdaki şemada tanıdığımız kişilerin görsellerinin yanında boş alanlar vardır. Bir sonraki sayfada verilen kişilerin yazılı olduğu bölümü keserek ilgili görselin yanına yapıştıralım.

UYGULAYALIM

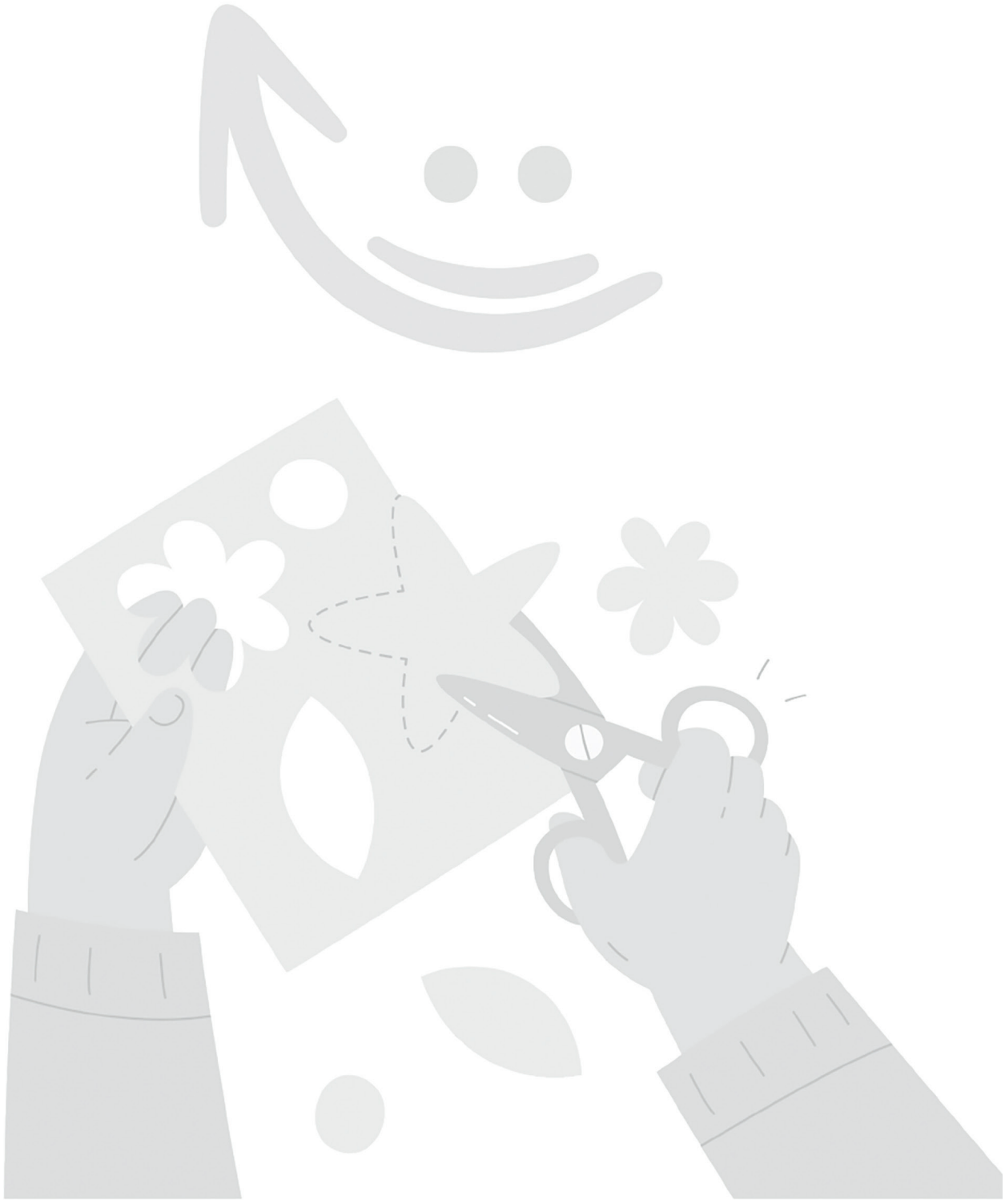
Ailemiz

Akrabalarımız

Öğretmenlerimiz ve arkadaşlarımız

Komşularımız

Arka sayfada makasla kesme etkinliği var.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki boşluklara tanıdığımız kişilerin fotoğraflarını yapıştıralım ve kim olduklarını söyleyelim.

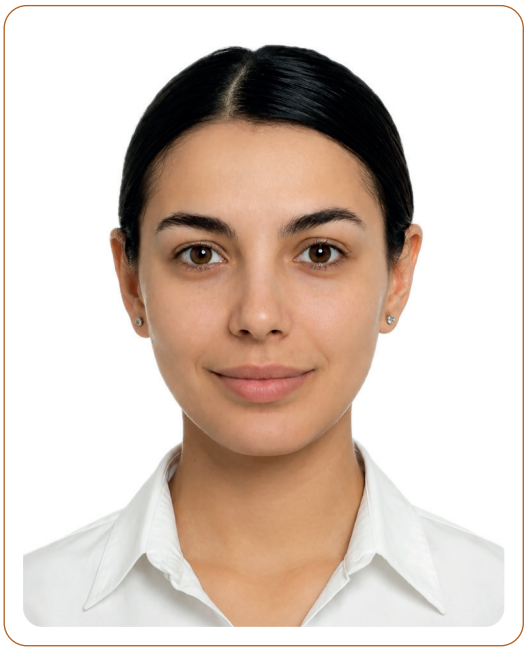

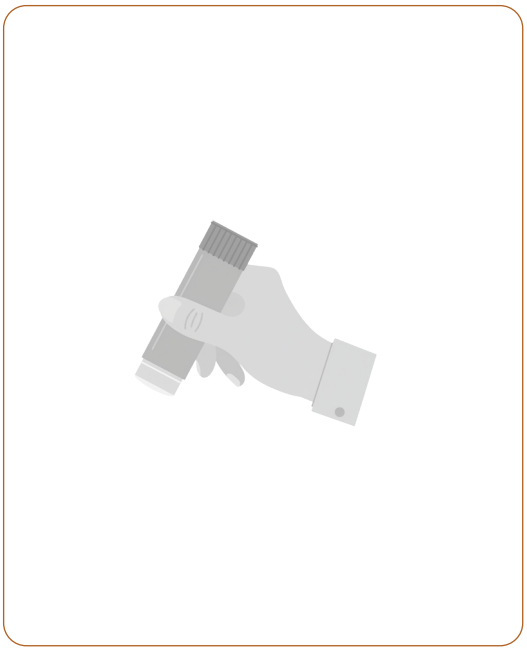
UYGULAYALIM

Aşağıdaki boş çerçevelere tanıdığımız kişilerin (örneğin anne, baba, kardeş, arkadaş, akraba, öğretmen) fotoğraflarını yapıştıralım. Tanıdığımız kişilerin altındaki kalbi (❤) boyayalım.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki boş çerçevelere tanıdığımız kişilerin (anne, baba, kardeş, arkadaş, teyze,amca, hala, kuzen, öğretmen) fotoğraflarını yapıştıralım. Tanımadığımız kişilerin altına çarpı (X) işareti çizelim.

X

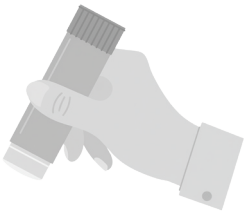

DEĞERLENDİRELİM

Aşağıdaki boş çerçevelere tanıdığımız kişilerin (anne, baba, kardeş, arkadaş, teyze, amca, hala, kuzen, öğretmen) fotoğraflarını yapıştıralım. Tanıdığımız kişilerin altında yer alan gülen yüzü boyayalım.

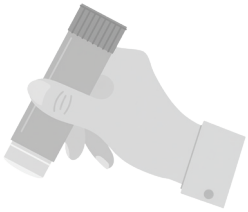

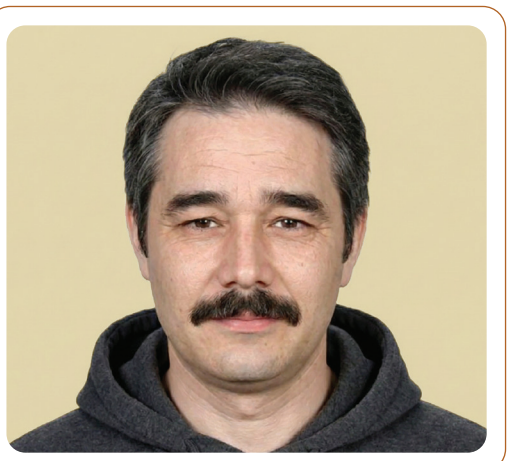

DEĞERLENDİRELİM

Aşağıdaki boş çerçevelere tanıdığımız kişilerin (anne, baba, kardeş, arkadaş, teyze, amca, hala, kuzen, öğretmen) fotoğraflarını yapıştıralım. Tanıdığımız kişilerin altında yer alan gülen yüzü boyayalım.

Güven Çemberini Tanıma Kontrol Listesi

DEĞERLENDİRELİM

Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Doğru ise "✓" Yanlış ise "✗" kutucuğunu boyayalım.

"Annemiz ve babamız tanıdığımız kişilerdir.

✗ ✓

"Amcamız ve teyzemiz tanıdığımız kişilerdir.

✗ ✓

"Öğretmenimiz ve sınıf arkadaşlarımız tanıdığımız kişilerdir.

✗ ✓

"Sokakta ilk defa gördüğümüz kişiler tanıdığımız kişilerdir.

✗ ✓

"Komşumuz tanımadığımız kişidir.

✗ ✓

"Teyzemiz ve kuzenimiz tanıdığımız kişilerdir.

✗ ✓

"Otobüste gördüğümüz kişiler tanıdığımız kişilerdir.

✗ ✓

"Parkta gördüğümüz kişiler tanıdığımız kişilerdir.

✗ ✓

Tanıdık/Tanımadık Kişileri Ayırt Etme Gözlem Formu

HATIRLAYALIM

Tanıdığımız ve yakın olduğumuz kişilerin yanındaki daireyi boyayalım.

Anne

Yabancı

HATIRLAYALIM

Tanıdığımız ve yakın olduğumuz kişilerin yanındaki daireyi boyayalım.

Kardeş

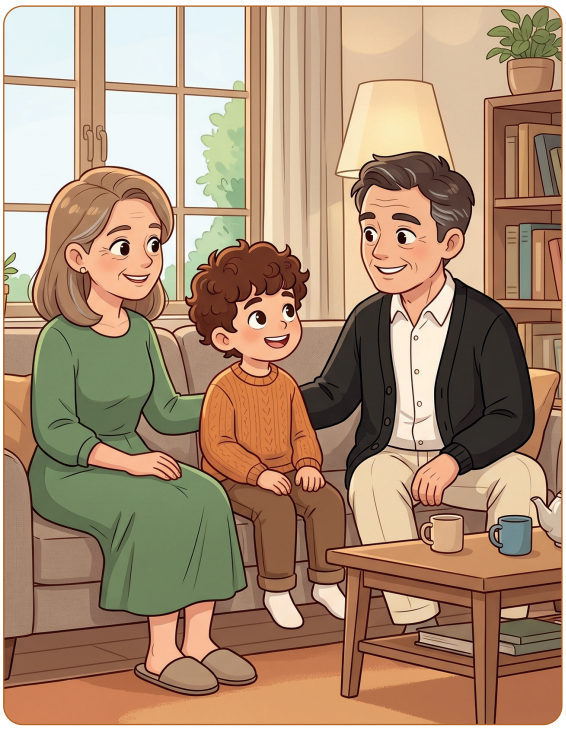

Öğretmen

HAZIRLANALIM

Görselleri inceleyelim ve güven çemberimizde yer alabilecek kişileri düşünelim.

Bu görsellere bakarak hangi kişilerin güven çemberimizde yer alabileceği hakkında konuşalım.

ÖĞRENELİM

Güven çemberinin ne olduğunu ve güven çemberimizde yer alan kişileri aşağıdaki bilgileri inceleyerek öğrenelim.

ÖĞRENELİM

Güven çemberinin ne olduğunu ve güven çemberimizde yer alan kişileri aşağıdaki bilgileri inceleyerek öğrenelim.

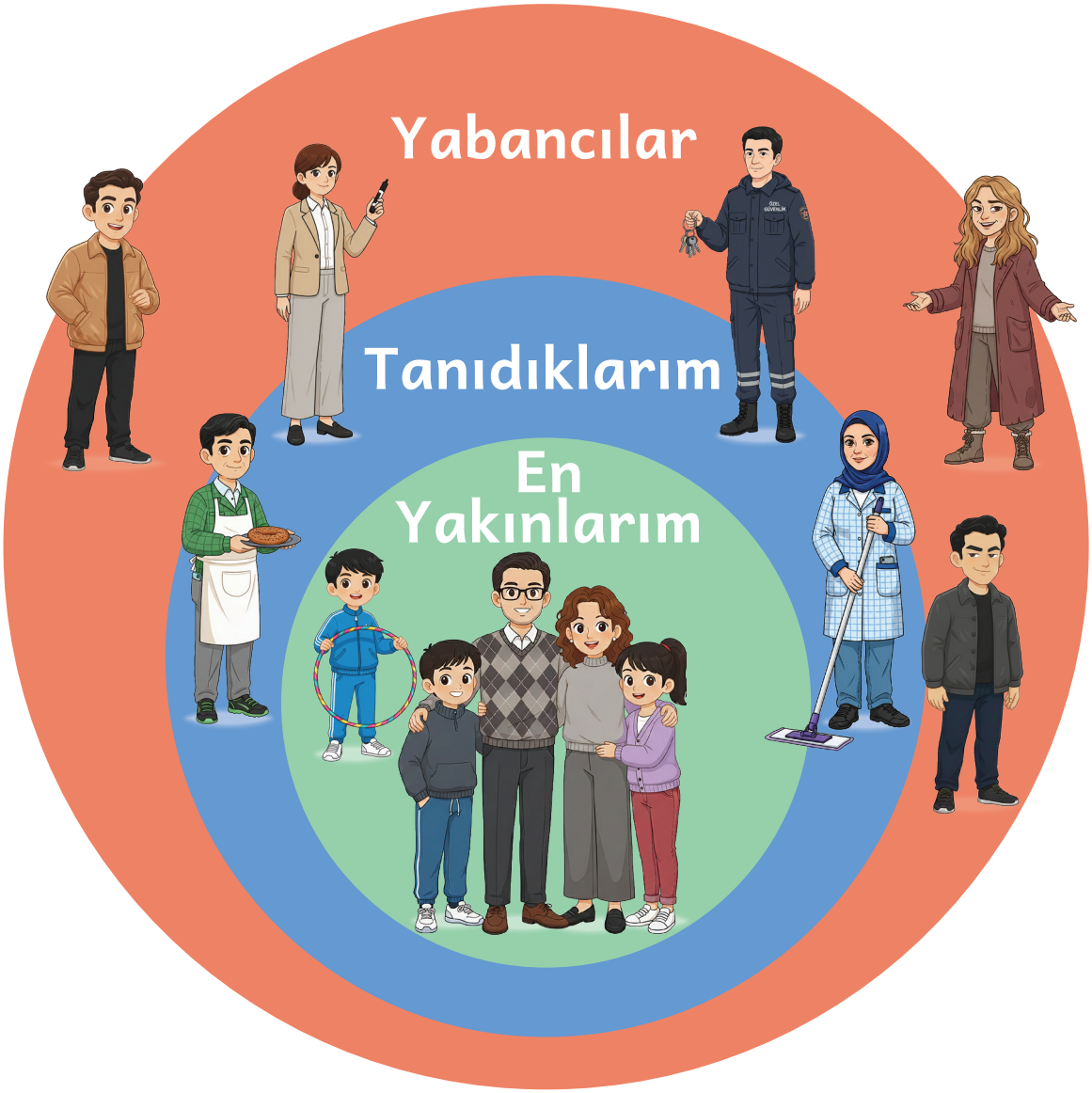

ÖĞRENELİM

Güven çemberi örneğini inceleyelim. Bu çemberde ‘en yakınlar’, ‘tanıdıklar’ ve ‘yabancılar’ kimler olabilir? Birlikte konuşalım.

GÜVEN ÇEMBERİ

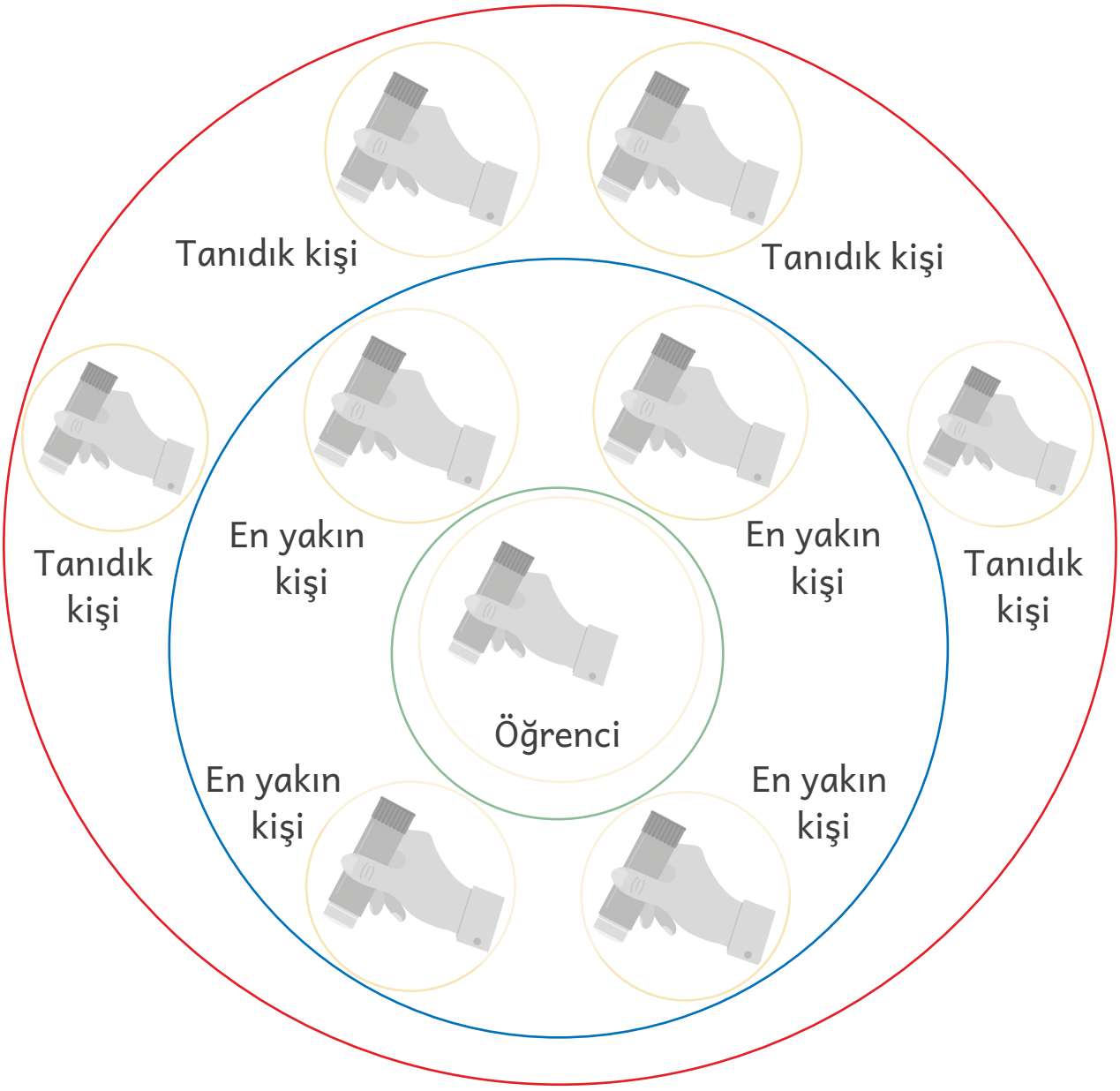

ÖĞRENELİM

En yakınlarımızın ve tanıdıklarımızın fotoğraflarını uygun yerlere yapıştıralım. Güven çemberimizi oluşturalım.

GÜVEN ÇEMBERİ

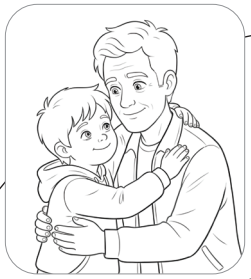

UYGULAYALIM

Güven çemberimizde "En Yakınım" olan kişilerin görselini "yeşil" renge boyayalım.

Yabancı

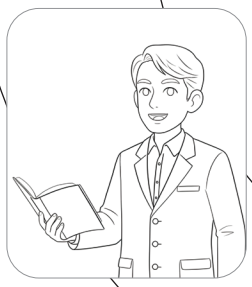

Baba

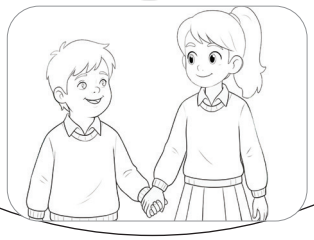
Anne

Öğrenci

Öğretmen

Kardeş

Servis şoförü

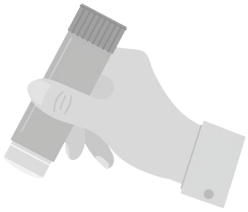
Yabancı

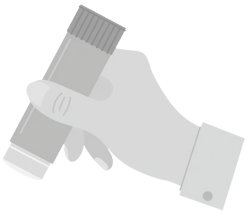
UYGULAYALIM

Güven çemberimizde yer alan en yakın kişileri gösterelim ve kim olduklarını söyleyelim.

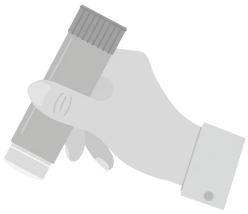
En Yakın Kişi Fotoğrafı

En Yakın Kişi Fotoğrafı

En Yakın Kişi Fotoğrafı

DEĞERLENDİRELİM

PERFORMANS GÖREVİ

Güven çemberimizde yer alan kişilerin fotoğraflarını evde hazırlayalım. Sınıfa getirelim ve güven çemberi posterimize yerleştirelim. Hazırladığımız güven çemberini arkadaşlarımıza sunalım.

Güven Çemberi Performans Görevi Kontrol Listesi

DEĞERLENDİRELİM

Uygun boşluklara en yakınlarımızın fotoğraflarını yapıştıralım. Güven çemberimizde yer alan kişileri "✅", yer almayan kişileri "❌" işareti ile gösterelim.

✅

En Yakın Kişi Fotoğrafı

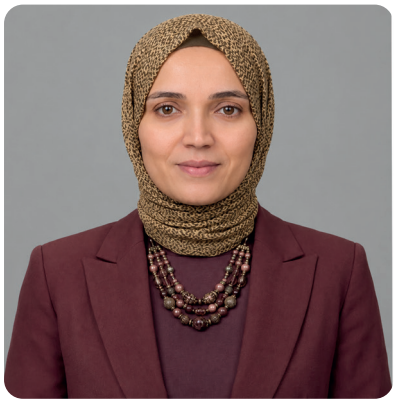
❌

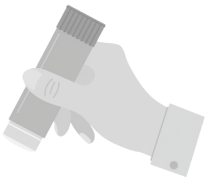
En Yakın Kişi Fotoğrafı

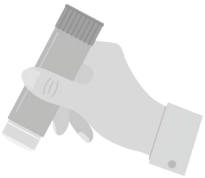
DEĞERLENDİRELİM

Uygun boşluklara en yakınlarımızın fotoğraflarını yapıştıralım. Güven çemberimizde yer alan kişileri "✓", yer almayan kişileri "✗" işareti ile gösterelim.

En Yakın Kişi Fotoğrafı

En Yakın Kişi Fotoğrafı

Güven Çemberini Tanıma Gözlem Formu

2. BÖLÜM

UYGUN OLMAYAN İSTEKLERE GÜVENLİ TEPKİ VERELİM

HATIRLAYALIM

Aynaya bakalım. Vücudumuzdaki bölümleri gösterelim.

HATIRLAYALIM

Aynaya bakalım. Tek kolumuzu kaldıralım ve etrafımızda dönelim.

HAZIRLANALIM

Hangi durumlarda etrafımızdaki kişilerden yardım isteriz? Örnekleri inceleyerek konuşalım.

Birisi eşyanı izinsiz alırsa ne yaparsın?

Birisi seni iterse ne yaparsın?

ÖĞRENELİM

Uygun olmayan isteklerin ne olduğunu öğrenelim.

Bazı insanlar bizden çeşitli isteklerde bulunabilir. Ancak her istek doğru ve güvenli olmayabilir.

UYGUNSUZ İSTEKLER

- Bize zarar veren
- Bizi rahatsız eden
- Özel alanlarımıza giren

“

- Kol uzunluğumuz kadar olan mesafe, bizim özel alanımızdır.
- Birisi bu alana izinsiz girerse "Dur. Yaklaşma. İstemiyorum." demeliyiz.
- Özel bölgeler her zaman özel alanımızdır. Kimse dokunamaz.

ÖĞRENELİM

Uygun olmayan istek örneklerini inceleyelim. Bu durumlarda ne yapmalıyız? Konuşalım.

Biri senden
kıyafetini çıkarmanı isterse

Biri seninle
tuvalete girmek isterse

Biri sana
izinsiz sarılmak isterse

Biri fotoğrafını
izinsiz çekmek isterse

UYGULAYALIM

Örneklere bakalım. Uygun olmayan istekleri işaretleyelim.

Biri seninle tuvalete girmek isterse

Biri sana izinsiz dokunmak isterse

Biri seninle ders çalışmak isterse

Biri sana izinsiz sarılmak isterse

Biri seninle oyun oynamak isterse

Biri senin fotoğrafını izinsiz çekmek isterse

DEĞERLENDİRELİM

Uygun istekleri "✓" kutusuna, uygun olmayan istekleri "✗" kutusuna ok ile götürelim.

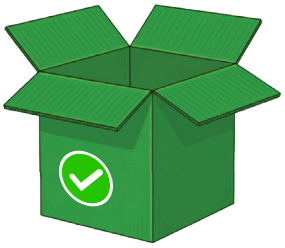
Öğretmenin senden kitap okumanı istiyor.

Biri sana izinsiz sarılmak istiyor.

Arkadaşın senden üstünü çıkarmanı istiyor.

Arkadaşın oyuncağını seninle paylaşmak istiyor.

Bir çocuk seninle birlikte tuvalete girmek istiyor.

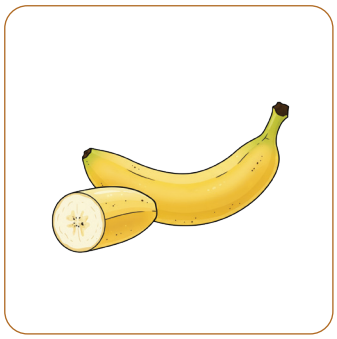
Biri senin fotoğrafını izinsiz çekmek istiyor.

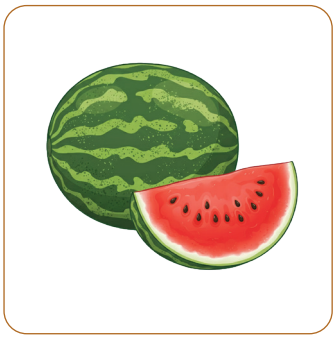
Uygun ve Uygun Olmayan İstekleri Ayırt Etme Kontrol Listesi

HATIRLAYALIM

Sevdiğimiz yiyecekleri "**Evet**" kartına, sevmediğimiz yiyecekleri "**Hayır**" kartına ok ile götürelim. Sınıfta farklı yiyecek kartları ile aynı çalışmayı tekrarlayalım.

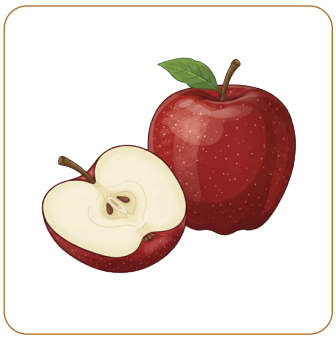

HAZIRLANALIM

Tanımadığın biri sana çok yaklaşmak istese ve sen istemesen ne yaparsın? Birlikte konuşalım.

ÖĞRENELİM

Uygun olmayan istekleri nasıl reddedebileceğimizi öğrenelim.

Uygun olmayan bir istekle karşılaştığımızda ne yapmalıyız? Yüksek sesle "**HAYIR**" demeliyiz ve oradan uzaklaşmalıyız.

"**HAYIR**" demeyi birlikte çalışalım. Sen nasıl söylersin? Deneyelim.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki cümleleri okuyalım. İstek uygunsa “Evet”, uygun değilse “Hayır” seçeneğini işaretleyelim.

Biri sana "Benimle gel, bunu kimseye söyleme." derse.

☐ Evet ☑ Hayır

Arkadaşın sana "Beraber top oynayalım mı?" derse.

☐ Evet ☐ Hayır

Tanımadığın biri "Telefonundaki fotoğrafları bana göster." derse.

☐ Evet ☐ Hayır

Arkadaşın sana "Beraber resim yapalım mı?" derse.

☐ Evet ☐ Hayır

DEĞERLENDİRELİM

Cümleleri okuyalım. Uygun olan seçeneği işaretleyelim.

Bu isteğe ne dersin?

Seninle gizli bir oyun oynayalım mı?

☐ Evet derim. ☐ Hayır derim.

Tişörtünü çıkar, bakabilir miyim?

☐ Evet derim. ☐ Hayır derim.

Beraber kutu oyunu oynayabilir miyiz?

☐ Evet derim. ☐ Hayır derim.

Kalemini ödünç alabilir miyim?

☐ Evet derim. ☐ Hayır derim.

Gel, okulun arkasına gidelim mi?

☐ Evet derim. ☐ Hayır derim.

Uygun ve Uygunsuz İstekleri Değerlendirme Gözlem Formu

HATIRLAYALIM

Görselleri inceleyelim. Görsellerde neler olduğunu birlikte konuşalım.

Biri Elif'e
"Boş koridora gidelim.
Kimseye söyleme,
aramızda kalsın."
dedi.

Elif'e bu istek
doğru gelmedi.
Öğretmeninin söylediğini
hatırladı:
"Rahatsız hissedersen
birine söyle."

Elif hemen sınıfa koştu
ve öğretmeni
Ayla Hanım'a
durumu anlattı.

Ayla Öğretmen, Elif'e:
"Aferin Elif, doğru olanı
yaptın. Böyle şeyleri hemen
söylemelisin." dedi.
Elif kendini güvende ve
mutlu hissetti.

HAZIRLANALIM

Bir zil alalım. Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Cümledeki istek uygun değilse hızlıca zili ( ) çalalım.

Kalemim düştü. Uzatır mısın?

Gel beraber top oynayalım.

Sana dokunabilir miyim?

Boş sınıfa gidelim. Kimse görmez.

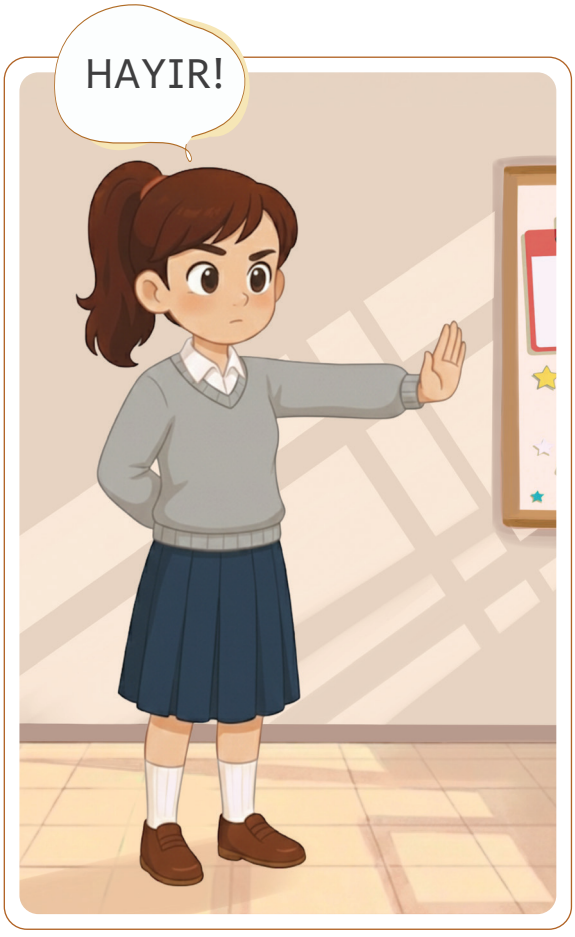
Resmini çekmek istiyorum, anne ve babana söyleme.

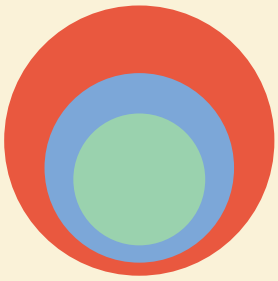
ÖĞRENELİM

Uygun olmayan istekleri kime söyleyeceğimizi öğrenelim.

Uygun olmayan bir istekle karşılaştığımızda "hayır" diyerek oradan uzaklaşırız ve hemen güven çemberimizde yer alan kişilere söyleriz.

Güven çemberimize bakalım.
Bu durumu kime söyleyeceğimizi çemberden bulalım.

UYGULAYALIM

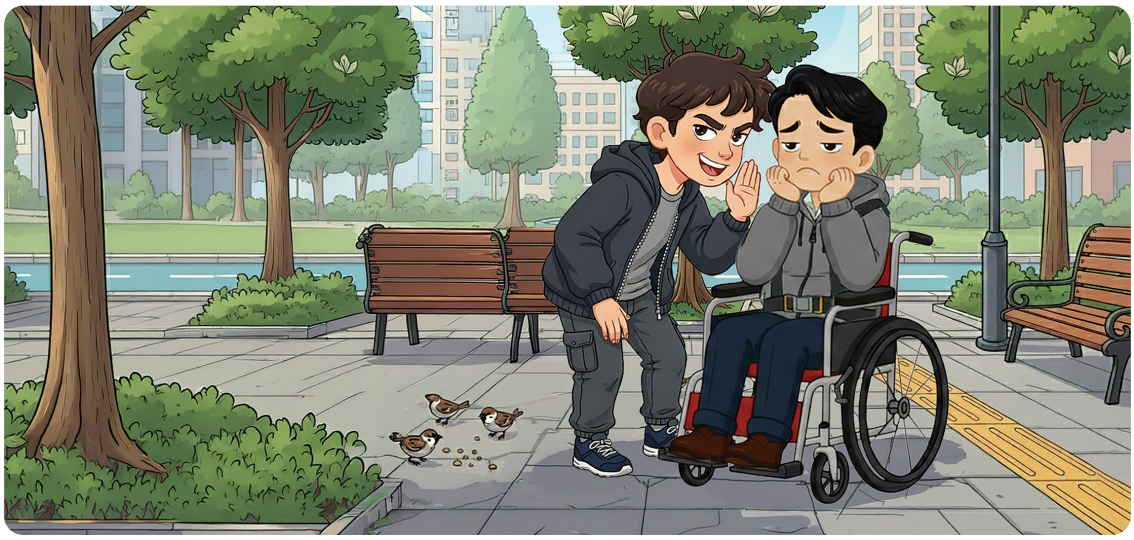
Sosyal öyküyü okuyalım.

UYGUN OLMAYAN İSTEKLERİ GÜVEN ÇEMBERİMDEKİ KİŞİLERE SÖYLERİM

Benim adım

. . . . . .

Bazen insanlar
benden uygun olmayan şeyler isteyebilir.

UYGULAYALIM

Sosyal öyküyü okuyalım.

Eğer böyle bir istek olursa
hemen hayır demeliyim.

Bu isteği güven çemberimde yer alan bir yetişkine
hemen söylerim.

UYGULAYALIM

Sosyal öyküyü okuyalım.

Güvendiğim bir yetişkine bu durumu söylediğimde, güvende olurum.

Uygun olmayan isteklere hayır demek ve güven çemberinde yer alan birine söylemek doğru bir davranıştır.

UYGULAYALIM

Sosyal öyküyü okuyalım ve aşağıdaki soruları cevaplayalım.

- Uygun olmayan bir istekle karşılaştığımızda ne demeliyiz?

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

- Böyle bir durumda kime haber vermeliyiz?

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

- Güven çemberimizde yer alan kişiler kimler olabilir?

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

UYGULAYALIM

Sosyal öyküyü okuyalım ve aşağıdaki soruları cevaplayalım.

- Güvendiğimiz bir yetişkine durumu anlatırsak ne olur?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

- Uygun olmayan isteklere nasıl davranmak doğru bir davranış-tır?

. . . . . .

. . . . . .

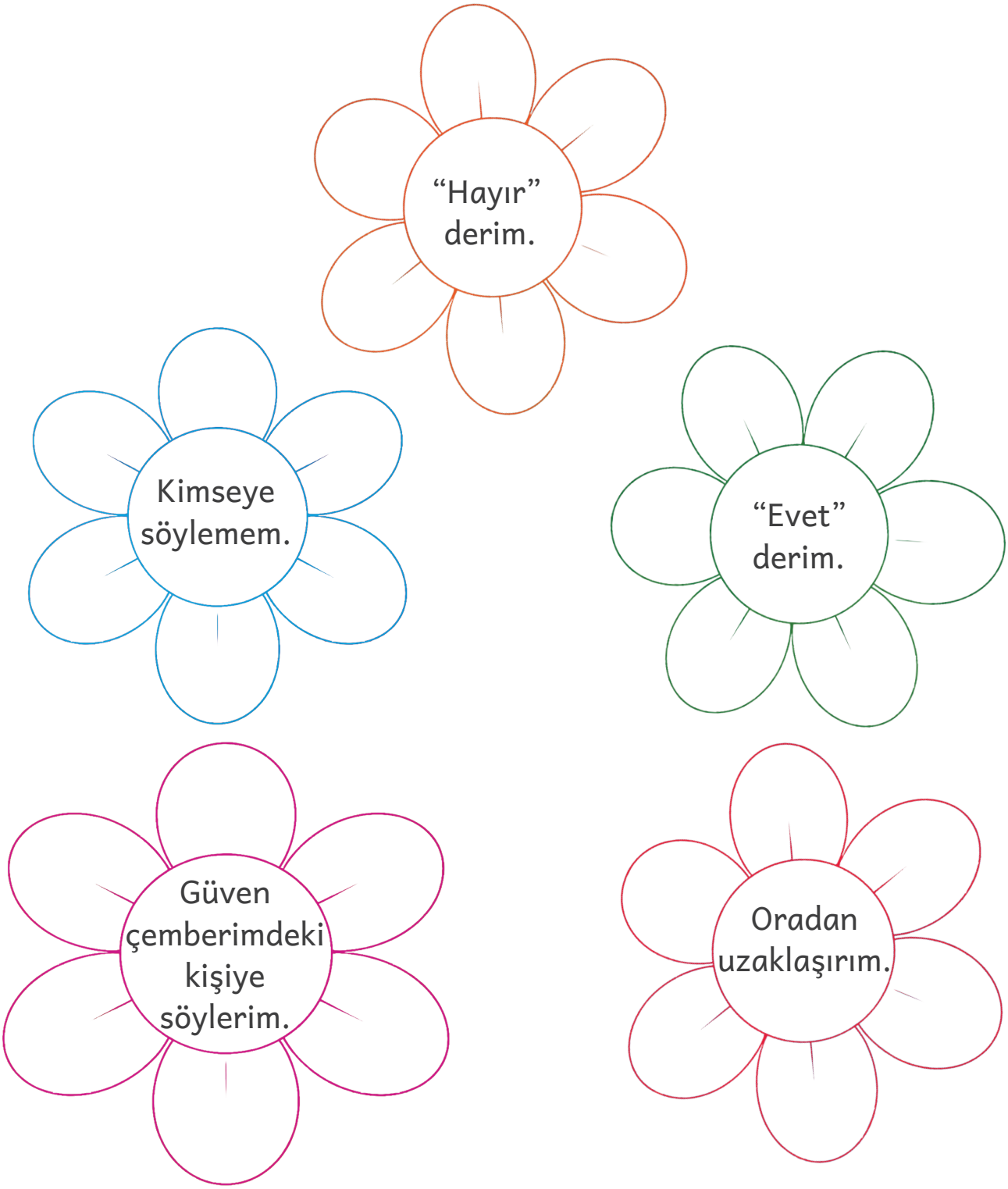
. . . . . .

. . . . . .

DEĞERLENDİRELİM

Uygun olmayan bir istekle karşılaştığımızda aşağıdakilerden hangilerini yapmak doğru olur? Doğru olanları boyayalım.

Uygun Olmayan İsteklere Karşı Doğru Tepkileri Ayırt Etme Kontrol Listesi

3. BÖLÜM

DİJİTAL ORTAMDAKİ TEHLİKELERDEN KORUNMA

HATIRLAYALIM

Dijital cihazları inceleyelim ve sorular üzerine konuşalım.

Bilgisayar

Bunlar ne?

Telefon

Kim kullanıyor?

Tablet

Ne işe yarıyor?

Akıllı saat

Kullanırken şifre gerekiyor mu?

Kamera

HAZIRLANALIM

Telefon veya tablet şifreni kimlerle paylaşırsın? Konuşalım.

ÖĞRENELİM

Şifremizi kimlerle paylaşabiliriz? Öğrenelim.

Şifre; telefon, tablet ve bilgisayar gibi cihazları açmak için kullanılır. Şifremi yalnızca güven çemberimde yer alan kişiler ile paylaşırım.

Güvenli kişi fotoğrafı

Güvenli kişi fotoğrafı

Güvenli kişi fotoğrafı

Güvenli kişi fotoğrafı

***

Şifremi tanımadığım kişilerle paylaşmam.

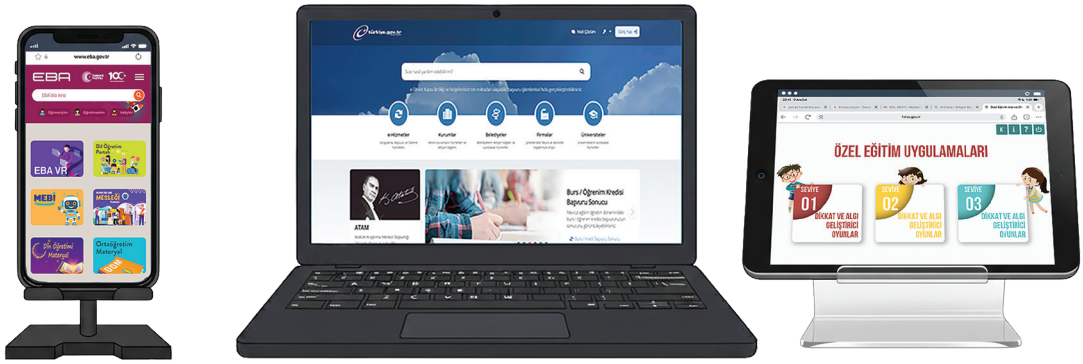
"Dijital Dünyada Bilgi Güvenliği ve Etik" isimli videoyu dikkatle izleyip e-içerikteki soruları cevaplayınız.

UYGULAYALIM

Bu kişilerle şifreni paylaşır mısın? Eğer paylaşırsan "✓" işaretini, paylaşmazsan işaretini "✗" daire içine alalım.

DEĞERLENDİRELİM

Aşağıdaki görsellerden şifre (parola) ile açılabilen **dijital cihazları** bulup yuvarlak içine alalım.

Aşağıdaki dijital cihazları isimleriyle çizgi çekerek eşleştirelim.

Telefon

Bilgisayar

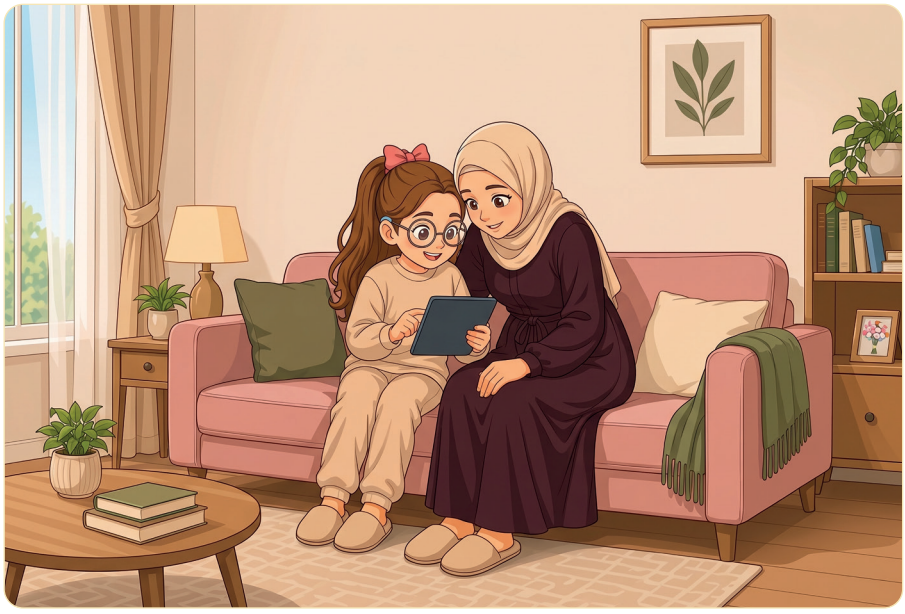
Tablet

Dijital Cihazları Tanıma ve Şifre Güvenliği Gözlem Formu

DEĞERLENDİRELİM

Şifremizi kimlerle paylaşabiliriz? Doğru olan davranışın altındaki gülen yüzü, yanlış olan davranışın altındaki üzgün yüzü boyayalım.

HATIRLAYALIM

Uygun olan istekleri işaretleyelim.

Tabletinle oynadığın oyunu bana da öğretir misin?

☐

Telefonunun şifresini bana söyler misin?

☐

Akşam oldu, artık tableti kapatıp uyumalıyız.

☐

Okulda çektiğimiz bu güzel fotoğrafı birlikte izleyelim mi?

☐

HAZIRLANALIM

Ali ve Ayşe ne konuşuyor? Bakalım.

HAZIRLANALIM

Aşağıdaki şifreleri kimlerle paylaşabiliriz? Eşleştirelim.

Güvenli kişi fotoğrafı

Güvenli kişi fotoğrafı

ÖĞRENELİM

Güvenli ve güvenli olmayan uygulamaları öğrenelim.

Güvenli

Güvenli Olmayan

UYGULAYALIM

Aşağıdaki uygulamalardan **bizim için güvenli olanları** ok çizerek tabletimizin içine taşıyalım. **Güvenli olmayan** uygulamaların üzerine ise çarpı "❌" işareti çizelim.

DEĞERLENDİRELİM

Uygulamaları, güvenli ve güvenli olmayan görselleri ile eşleştirelim.

Sosyal Medya

Dinle Konuş

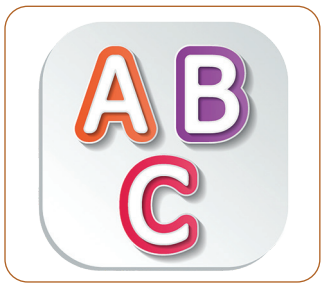
Güvenli

EBA

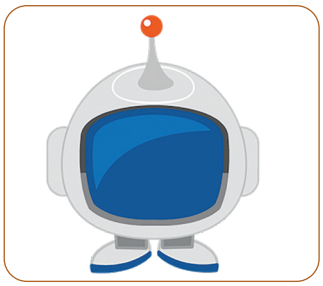

Şiddet İçerikli Oyunlar

Çocuk Modlu Uygulama

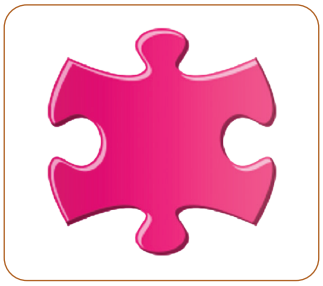
Güvenli Olmayan

Çocuk Modlu Video Uygulaması

Video Uygulaması

Özelim Eğitimdeyim

Güvenli ve Güvenli Olmayan Uygulamaları Ayırt Etme Kontrol Listesi

HATIRLAYALIM

Güvenli olan uygulamaları daire içine alalım.

Sosyal Medya

Dinle Konuş

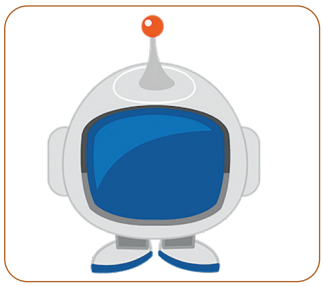
EBA

Şiddet İçerikli Oyunlar

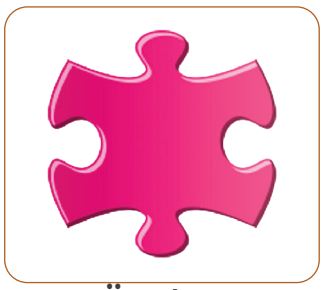
Çocuk Modlu Uygulama

Çocuk Modlu Video Uygulaması

Video Uygulaması

Özelim Eğitimdeyim

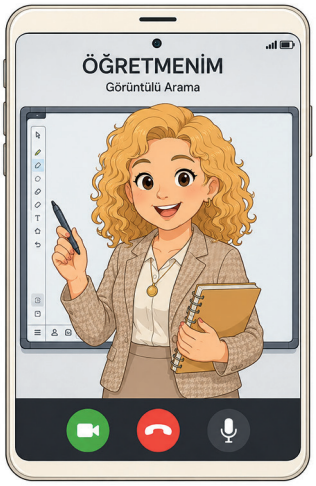

HATIRLAYALIM

Tablet veya telefon kullanırken ekranda gördüğümüz kişilerden hangileri tanıdığımız kişilerdir? Tanıdığımız kişilerin altındaki kutucuğa ✅ işareti, hiç tanımadığımız (yabancı) kişilerin altındaki kutucuğa ❌ işareti koyalım.

HAZIRLANALIM

Bilge ve Sevgi'nin ne konuştuğuna bakalım.

Sevgi, telefonuma tanımadığım biri arkadaşlık isteği gönderdi. Ne yapmalıyım?

Tanımıyorsan kabul etme. Hemen bir yetişkine söylemelisin.

ÖĞRENELİM

Tablete gelen arkadaşlık isteklerine bakalım ve ne yapmamız gerektiğini söyleyelim.

Tablet ekranında iki arkadaşlık isteği var:

1. Fotoğrafa bakalım.
2. Tanıdığımız bir kişiyse → Simgesine dokunalım. ✓ ONAYLA
3. Tanımadığımız bir kişiyse → Simgesine dokunalım. X SİL

ÖĞRENELİM

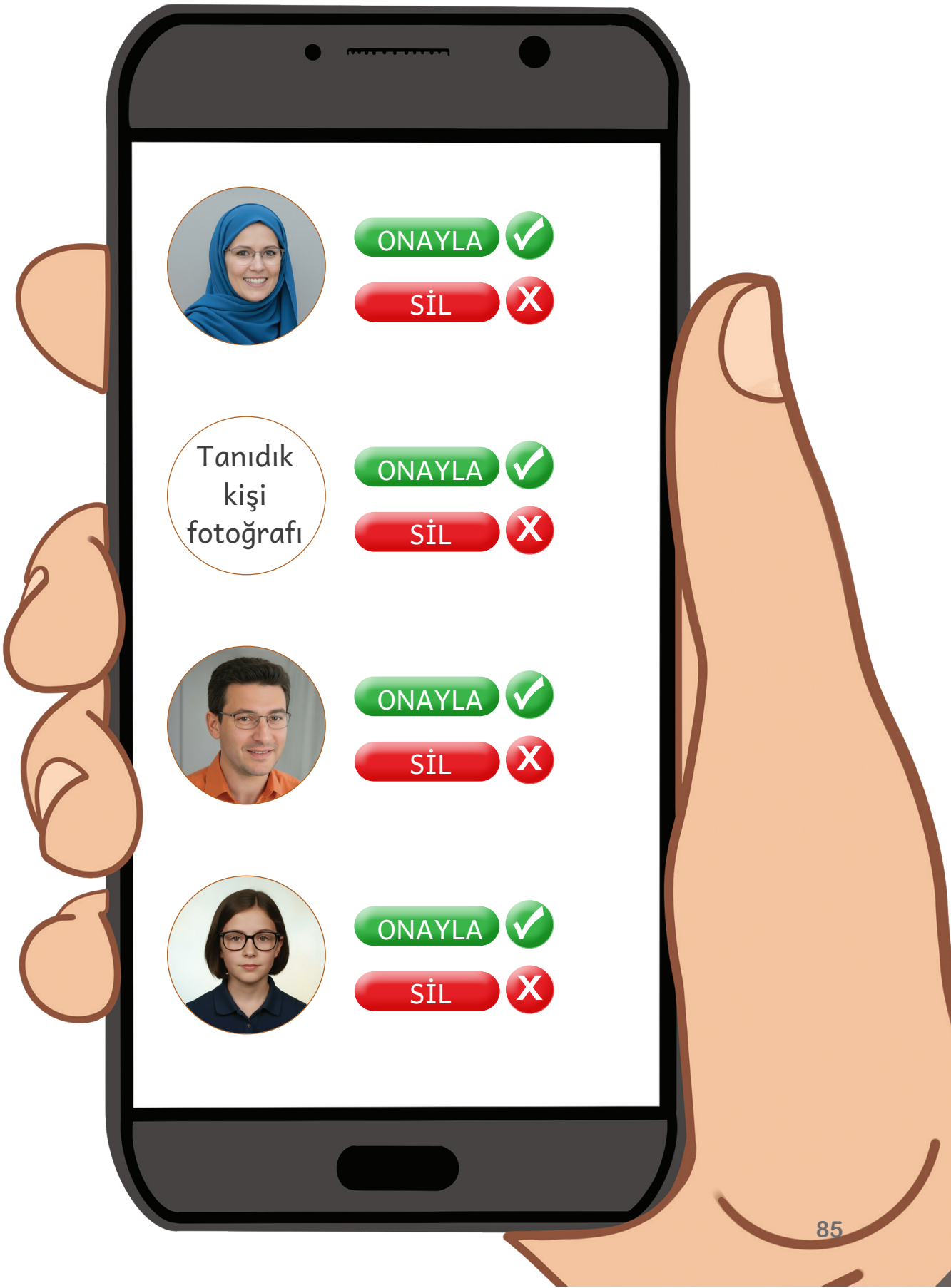
Yabancı kişilerden gelen arkadaşlık isteklerini neden kabul etmememiz gerektiğini öğrenelim.

UYGULAYALIM

Telefona gelen arkadaşlık isteklerine bakalım. Her istek için uygun olanı işaretleyelim.

DEĞERLENDİRELİM

Arkadaşlık isteklerini inceleyelim. Her istek için uygun olanı işaretleyelim.

Dijital Ortamlarda Arkadaşlık İsteklerini Değerlendirme Gözlem Formu

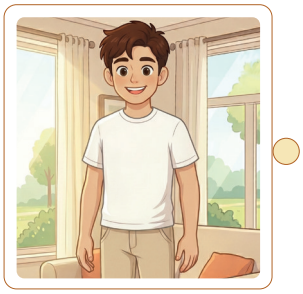
HATIRLAYALIM

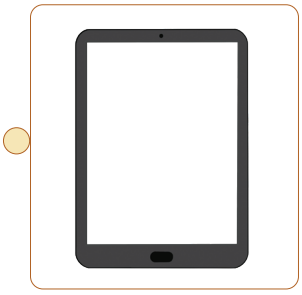
Aşağıdaki kişilerden hangisi tanıdığımız ve güvendiğimiz biridir? Güven çemberimizde yer alan tanıdık kişinin altındaki kutucuğa ✅ işareti koyalım.

Tabletimizin şifresini kiminle paylaşabiliriz? Şifremizi paylaşabileceğimiz güvenli kişiyi ok çizerek tabletimizle eşleştirelim.

HAZIRLANALIM

Tablet veya telefonumuza bazen farklı kişilerden mesajlar ve bağlantılar (linkler) gelir. Aşağıdaki mesajların kimden geldiğini inceleyelim. Tanıdığımız ve güvendiğimiz kişilerden gelen mesajların altındaki kutucuğa ✅ işareti koyalım.

Sizce hangi mesaja tıklamak bizim için güvenlidir? Birlikte konuşalım.

ÖĞRENELİM

Güvenli ve güvenli olmayan bağlantıların özelliklerini öğrenelim.

GÜVENLİ BAĞLANTI

- Bağlantıyı tanıdığımız biri gönderir.
- Bağlantı, okul veya ders ile ilgili olabilir.
- Bağlantıya tıklayınca bildiğimiz bir sayfa açılır.

Tanıdık kişi fotoğrafı

GÜVENLİ OLMAYAN BAĞLANTI

- Bağlantıyı yabancı biri gönderir.
- Bağlantı; oyun, hediye ve reklamla ilgili olabilir.
- Bağlantıya tıklayınca bilmediğimiz bir sayfa açılır.

"İnterneti Nasıl Kullanmalıyım?" videoyu izleyelim ve video hakkında konuşalım.

UYGULAYALIM

Güvenli bağlantıların özelliklerini işaretleyelim.

☐ Bağlantıyı tanıdığımız biri gönderir.

☐ Bağlantıya tıklayınca bilmediğimiz bir sayfa açılır.

☐ Bağlantı; oyun, hediye ve reklamla ilgili olabilir.

☐ Bağlantı, okul veya dersle ilgili olabilir.

☐ Bağlantıyı yabancı biri gönderir.

☐ Bağlantıya tıklayınca bildiğimiz bir sayfa açılır.

UYGULAYALIM

SINIF İÇİ OYUN ZAMANI

"Bağlantı Yolculuğu" adlı oyunu oynayarak dijital ortamda karşımıza çıkan bağlantıların güvenli olup olmadığını birlikte öğrenelim. Bir sonraki sayfada yer alan piyonları ve bağlantı kartlarını keselim.

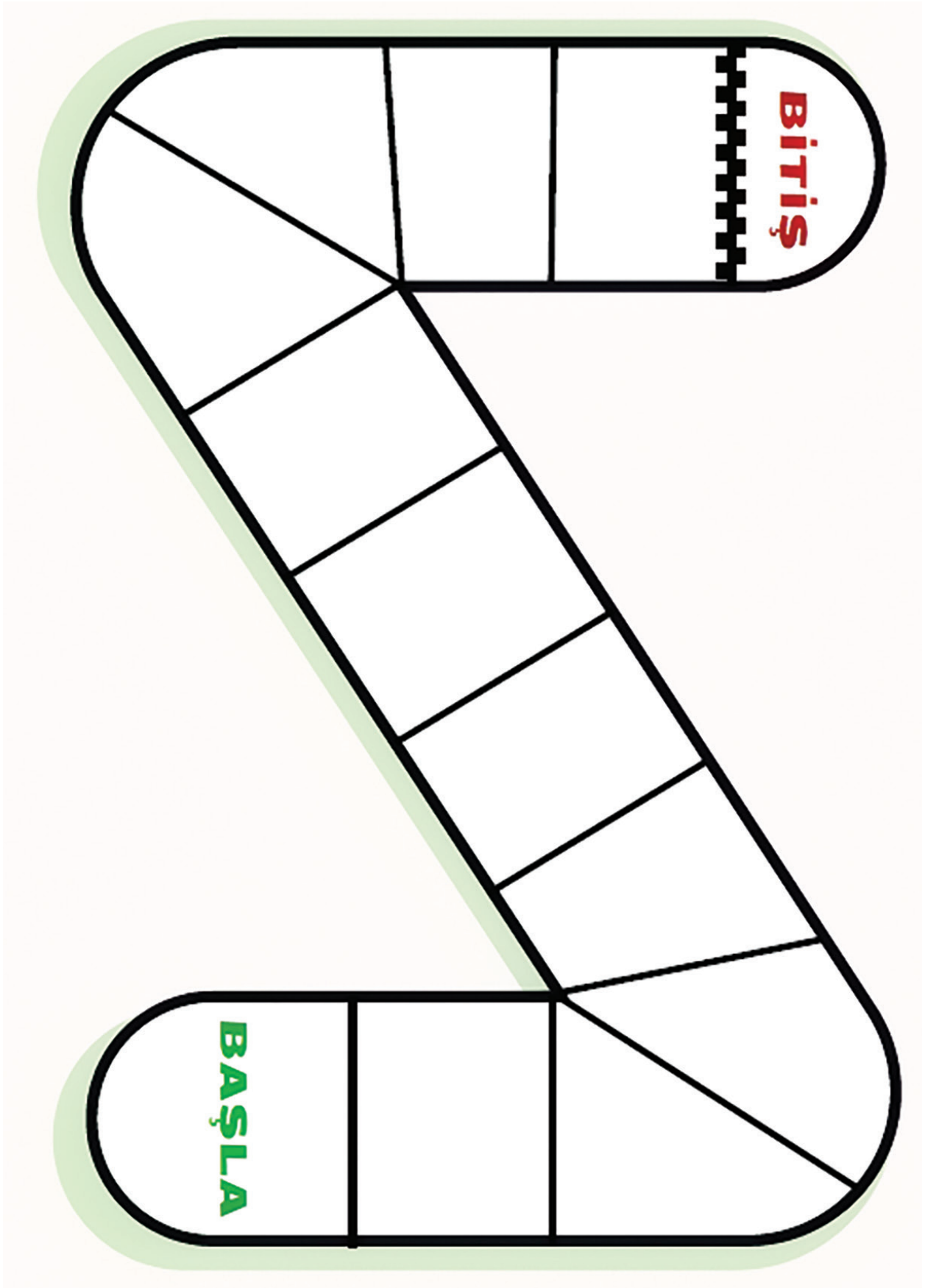

Nasıl Oynanır?

- Piyonumuzu seçelim ve "BAŞLA" kutucuğuna koyalım.
- Bağlantı kartlarından birini çekelim.
- Bağlantı güvenli bağlantı özelliğiyse piyonumuzla 1 kutucuk ilerleyelim.
- Bağlantı güvenli bağlantı özelliği değilse olduğumuz yerde bekleyelim.
- Oyun sonunda "BİTİŞ" kutucuğuna önce gelen kazanır.

UYGULAYALIM

UYGULAYALIM

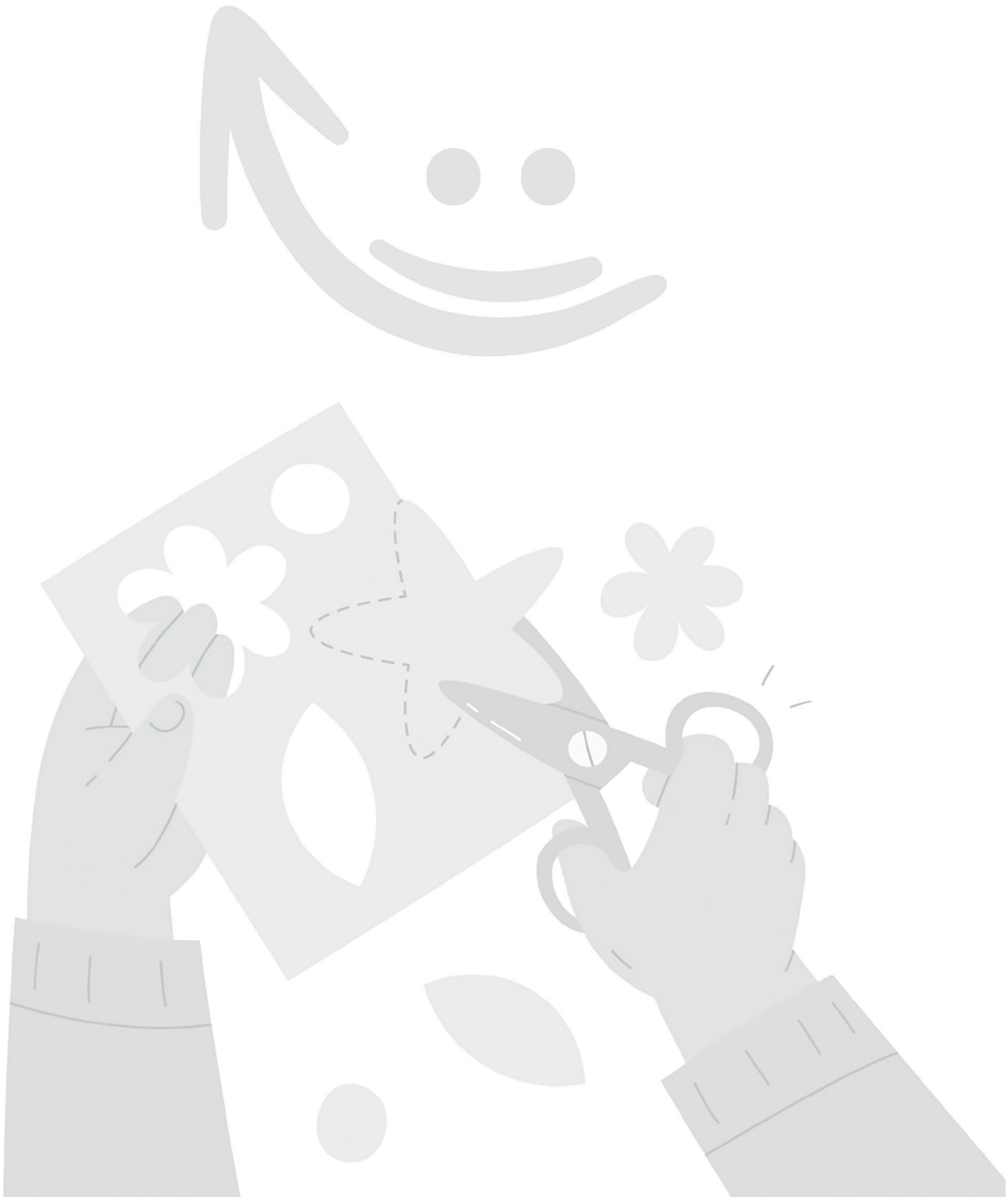
Bağlantıyı tanıdığımız biri gönderir.

Bağlantı, okul veya dersle ilgili olabilir.

Bağlantıya tıklayınca bildiğimiz bir sayfa açılır.

Arka sayfada makasla kesme etkinliği var.

UYGULAYALIM

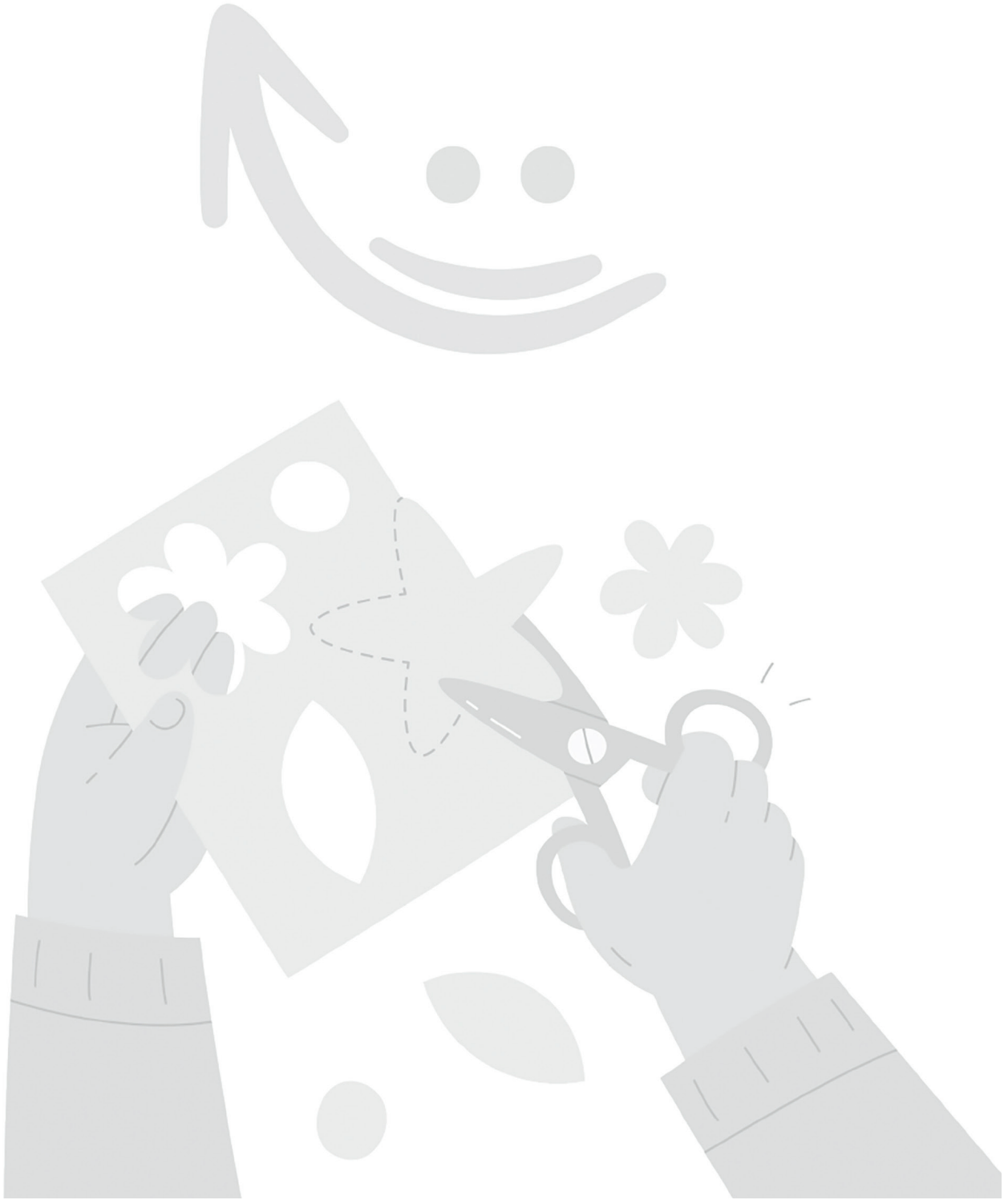
Bağlantıyı yabancı biri gönderir.

Bağlantı; oyun, hediye ve reklamla ilgili olabilir.

Bağlantıya tıklayınca bilmediğimiz bir sayfa açılır.

Arka sayfada makasla kesme etkinliği var.

DEĞERLENDİRELİM

Güvenli bağlantı özelliklerini “ ✓ ” işaretine, güvenli olmayan bağlantı özelliklerini “ ✗ ” işaretine götürelim.

Bağlantıya tıklayınca bildiğimiz bir sayfa açılır.

Bağlantı; oyun, hediye ve reklamla ilgili olabilir.

Bağlantıyı tanıdığımız biri gönderir.

Bağlantıyı yabancı biri gönderir.

Bağlantı, okul veya ders ile ilgili olabilir.

Bağlantıya tıklayınca bilmediğimiz bir sayfa açılır.

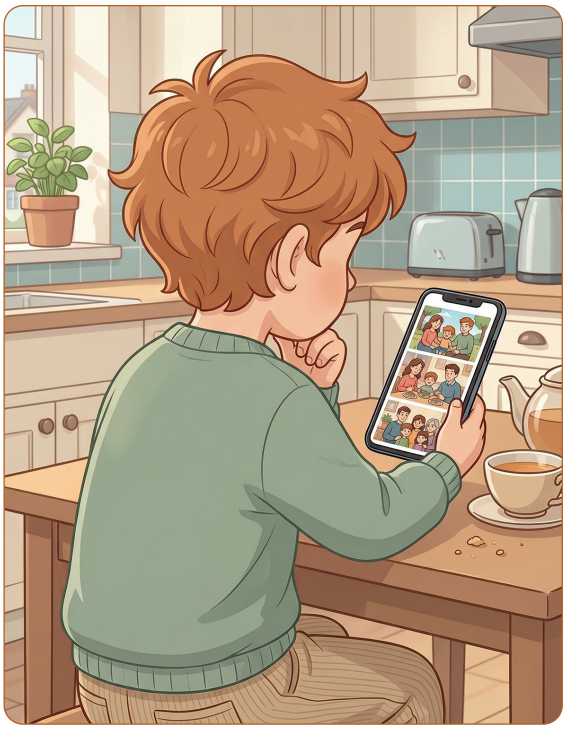
HATIRLAYALIM

Fotoğraf ve video paylaşmadan önce içeriklerin güvenli ve uygun olup olmadığını düşünelim ve paylaşmadan önce izin alıp almadığımızı kontrol edelim.

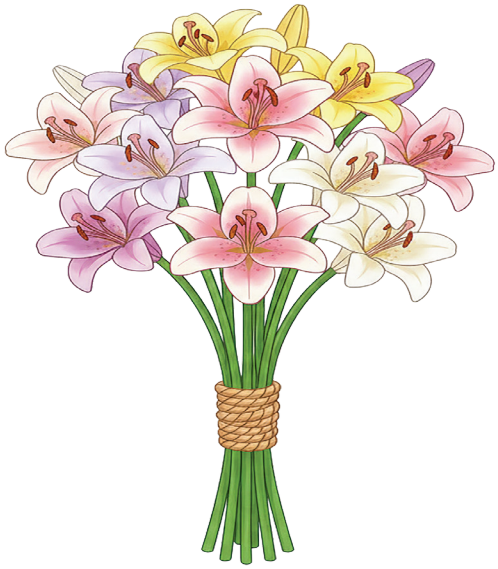

HAZIRLANALIM

Aşağıdaki çiçek görsellerini keselim. Bu çiçek görsellerini sevdiğimiz ve tanıdığımız kişilerle paylaşalım.

Arka sayfada makasla kesme etkinliği var.

HAZIRLANALIM

Aşağıdaki çerçeveye çok sevdiğimiz bir fotoğrafı yapıştıralım.

ÖĞRENELİM

Fotoğraf ve video paylaşmadan önce ne yapmalıyız? Öğrenelim.

Telefonumuz veya tabletimizle fotoğraf ve video çekebiliriz.

Çektiğimiz fotoğraf ve videoları başkalarına göndermek paylaşmak demektir.

Fotoğraf ya da videomuzu paylaşmadan önce annemize, babamıza veya öğretmenimize sormalıyız.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki adımları takip ederek fotoğraf veya video paylaşalım.

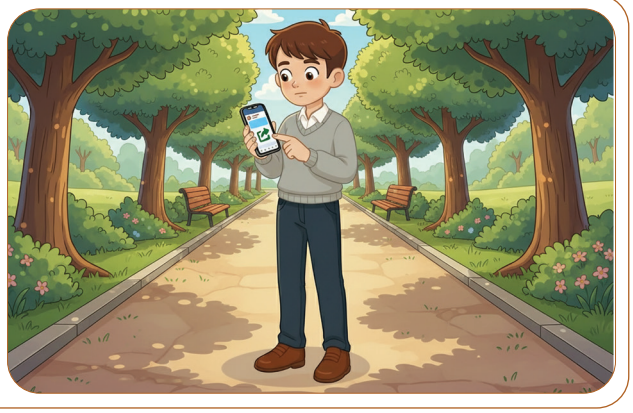
1

Fotoğraf veya video çekelim.

2

Paylaşmadan önce öğretmenimize soralım: "Paylaşabilir miyim?"

3

Fotoğraf veya videoyu ailemizle paylaşalım.

DEĞERLENDİRELİM

AİLE KATILIMLI GÖREV

Evde bir fotoğraf veya kısa bir video çekelim. Paylaşmadan önce ailemizden izin alıp öğretmenimize gönderelim. Kontrol listesini işaretleyelim.

Fotoğraf/video çektim.	☺	☹
Fotoğraf/video paylaşmadan önce aileme sordum.	☺	☹
Fotoğraf/video paylaştım.	☺	☹

Güvenli Fotoğraf/Video Paylaşımı ve Öz Değerlendirme Kontrol Listesi

CEVAP ANAHTARI

GÖRSEL VE GENEL AĞ KAYNAKÇASI

25°D
30°D
35°D
40°D
45°D
50°D
40°K
35°K
ROMANYA
Bükreş
UKRAYNA
RUSYA FEDERASYONU
HAZAR DENİZİ
Sofya
BULGARİSTAN
K A R A D E N İ Z
GÜRCİSTAN
Tiflis
YUNANİSTAN
Edirne
Kırklareli
Tekirdağ
İstanbul
Bartın
Zonguldak
Kastamonu
Sinop
Samsun
ACARA Ö.C.
Artvin
Ardahan
ERMENİSTAN
AZERBAYCAN
Kocaeli
Düzce
Karabük
Ordu
Giresun
Trabzon
Rize
Kars
Erivan
MARMARA DENİZİ
Yalova
Sakarya
Bolu
Çankırı
Amasya
Gökçeada
Bozcaada
Çanakkale
Bursa
Bilecik
Çorum
Tokat
Gümüşhane
Bayburt
Iğdır
Ankara
Balıkesir
Eskişehir
Kırıkkale
Yozgat
Sivas
Erzincan
Erzurum
Ağrı
NAHÇIVAN Ö.C. (AZERBAYCAN)
EGE DENİZİ
Kütahya
Kırşehir
Tunceli
Bingöl
Muş
Manisa
Afyonkarahisar
Uşak
Atina
İzmir
Nevşehir
Kayseri
Elâzığ
Malatya
Bitlis
Van
Aksaray
Diyarbakır
Siirt
Aydın
Konya
Batman
Hakkâri
Adıyaman
Şırnak
Denizli
Isparta
Burdur
Niğde
Kahramanmaraş
Mardin
İ R A N
Muğla
Karaman
Osmaniye
Gaziantep
Şanlıurfa
Antalya
Adana
Mersin
Kilis
Hatay
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
Erenköy
Lefkoşa
S U R İ Y E
I R A K
GÜNEY KIBRIS RUM YÖNETİMİ
LÜBNAN
Beyrut
A K D E N İ Z
Bağdat
Şam
L İ B Y A
FİLİSTİN
Batı Şeria
Tel Aviv
FİLİSTİN
Gazze Şeridi
Doğu Kudüs
İSRAİL
M I S I R
TÜRKİYE'NİN MÜLKİ İDARE BÖLÜMLERİ İLE KARA VE DENİZ KOMŞULARI HARİTASI
BAŞKENT
Ankara
İL MERKEZİ
Elâzığ
GÖL
ÜLKE SINIRI
ÖZERK BÖLGE SINIRI
AKARSU
0 50 100 200 300 400
km
Harita Genel Müdürlüğü tarafından üretilmiştir.

TÜRK DÜNYASI HARİTASI
Bağımsız Türk Devletleri
Türk Cumhuriyetleri, Türk Bölgeleri
Türk Toplulukları
0 250 500 1.000 1.500 2.000 km
TÜRK CUMHURİYETLERİ, TÜRK BÖLGELERİ
1 GAGAVUZ YERİ
2 KARAÇAY-ÇERKESYA
3 KABARDİN-BALKARYA C.
4 DAĞISTAN C.
5 ÇUVAŞİSTAN C.
6 TATARİSTAN C.
7 BAŞKURT C.
8 KARAKALPAKİSTAN C.
9 ALTAY C.
10 HAKASYA C.
TÜRK TOPLULUKLARI
a Avrupa'daki Türkler
b Kosova Türkleri
c Yunanistan Türkleri
ç Bulgaristan Türkleri
d Romanya Türkleri
e Suriye Türkmenleri
f Irak Türkmenleri
g İran Türkleri
h Afganistan Türkmenleri
ı Pakistan Türkmenleri
i Hindistan Türkmenleri
j Çin H. C. Türkleri
k Moğolistan Türkleri
l Rusya Federasyonu Türkleri
ÜLKE KISALTMALARI
ARNAVUTLUK ARN
BELÇİKA BEL
BOSNA - HERSEK BH
GÜNEY KIBRIS RUM YÖNETİMİ GKRY
HIRVATİSTAN HRV
İSVİÇRE İSV
KARADAĞ KRD
KOSOVA KSV
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ KKTC
KUZEY MAKEDONYA KMKD
LİHTENŞTAYN LİH
SIRBİSTAN SRB
RUSYA FEDERASYONU
KAZAKİSTAN
TÜRKİYE
İRAN
AFGANİSTAN
PAKİSTAN
HİNDİSTAN
ÇİN HALK CUMHURİYETİ
MOĞOLİSTAN
SAHA (YAKUT) C.
TUVA C.
SİNCAN UYGUR ÖZERK BÖLGESİ
UKRAYNA
BELARUS
POLONYA
ALMANYA
FRANSA
İSPANYA
PORTEKİZ
İTALYA
YUNANİSTAN
ROMANYA
BULGARİSTAN
SURİYE
IRAK
SUUDİ ARABİSTAN
MISIR
LİBYA
CEZAYİR
FAS
TUNUS
ÇAD
NİJER
SUDAN
YEMEN
UMMAN
ÖZBEKİSTAN
TÜRKMENİSTAN
TACİKİSTAN
KIRGIZİSTAN
BANGLADEŞ
Moskova
Astana
Ankara
Bakü
Taşkent
Aşkabat
Duşanbe
Bişkek
Kabil
Tahran
Bağdat
Şam
Ammari
Kahire
Trablus
Tunus
Cezayir
Rabat
Madrid
Lizbon
Paris
Berlin
Varşova
Minsk
Kiev
Chişinau
Belgrad
Sofya
Atina
Tiran
Priştine
Saraybosna
Zagreb
Ljubljana
Viyana
Budapeşte
Bratislava
Prag
Amsterdam
Brüksel
Dublin
Oslo
Stockholm
Helsinki
Kopenhag
Riga
Vilnius
Tallinn
Pekin
Ulanbator
Yeni Delhi
Dakka
Kabil
İslamabad
Riyad
Doha
Abu Dabi
Muskat
Sana
Kuveyt
Erivan
Tiflis
Lefkoşa KKTC
Lefkoşa GKRY
Beyrut
Kudüs
Amman
Ürdün
Filistin
Katar
Birleşik Arap Emirlikleri
Arnavutluk
Kosova
Makedonya
Karadağ
Bosna-Hersek
Hırvatistan
Slovenya
Slovakya
Macaristan
Moldova
Gürcistan
Azerbaycan
Ermenistan
Kırım Ö.C.
Karadeniz
Akdeniz
Ege Denizi
Tiren Denizi
Adriyatik Denizi
Hazar Denizi
Aral G.
Balkaş G.
Baykal G.
Ladoga G.
Onega G.
Beyaz D.
Kara Denizi
Barents Denizi
Norveç Denizi
Kuzey Denizi
Baltık Denizi
Manş Denizi
Ohotsk Denizi
Bering Denizi
Umman Denizi
Yemen Denizi
Kızıldeniz
Ural D.
Ural N.
Volga N.
Don N.
Dinyeper N.
Ob N.
Yenisey N.
Lena N.
İrtiş N.
Amur N.
Sarı N.
Mavi N.
Fırat N.
Dicle N.
Nil N.
Ganj N.
İndus N.
Hotan N.
Tarım N.
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi
Taşeli Bölgesi
Cebeliüttarık B.
30°B 20°B 10°B 0° 10°D 20°D 30°D 40°D 50°D 60°D 80°D 100°D 120°D 130°D 140°D 150°D 160°D 170°D 180°
40°K 30°K 20°K 10°K
30°D 40°D 50°D 60°D 70°D 80°D 90°D 100°D 110°D 120°D